

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt „Uczenie się przez działanie. Innowacyjny program nauczania «Poznać i zrozumieć świat» do edukacji wczesnoszkolnej” jest finansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Program Operacyjny Kapitał Ludzki, działanie 3.3.4. Modernizacja treści i metod kształcenia – projekty konkursowe.

Zestaw scenariuszy

Scenariusz integralnej jednostki tematycznej klasa II

Temat bloku: **Moja ojczyzna Polska – Europa – świat**

Temat dnia: Znaczenie powietrza dla życia człowieka

Zapisy podstawy programowej – treści*:

Edukacja polonistyczna: 1.1a, 1.1b, 1.2d, 1.2e, 1.2f, 1.4a

Edukacja muzyczna: 3.1a, 3.1b, 3.1c, 3.2c

Edukacja społeczna: 5.4,

Edukacja przyrodnicza: 6.1, 6.7b

Edukacja zdrowotna: 10.3c,

Edukacja plastyczna: 4.2b

Kształtowane postawy: • ciekawość poznawcza • kreatywność • komunikatywność
• gotowość do pracy zespołowej • wytrwałość • cierpliwość

Cele zajęć:

– Poznanie niektórych właściwości powietrza i jego znaczenia dla życia na Ziemi

– Kształtowanie postaw badawczych

Cele operacyjne

U c z e ń:

- rozumie znaczenie powietrza dla życia ludzi, roślin i zwierząt
- nazywa niektóre właściwości powietrza
- wykonuje proste doświadczenia
- współpracuje w grupie
- rozpoznaje i nazywa instrumenty dęte
- dzieli wyrazy na sylaby
- poznaje nową technikę plastyczną
- aktywnie pracuje na zajęciach.

Metody: • oparte na obserwacji (pokaz) • słowne (opowiadanie, odczytywanie)
• praktycznego działania i manipulowania

Formy: • indywidualna • binarna (w parach) • zespołowa • z całą grupą

Zestaw scenariuszy

Środki dydaktyczne: karty pracy, płyta CD z nagraniem dźwięków instrumentów dętych, kolorowe baloniki, piłki, koło do pływania, skrzydelka do pływania, kredki, farby, worki foliowe, gwizdki, butelki, piłki do ping-ponga, słój z wodą, jabłko, instrumenty muzyczne: flety, piszczałki, tuby, tasieмки, małe słoiczki, bębenek; słomki, płyn do mycia naczyń, nożyczki, klej, świece, zapalniczki

Przebieg zajęć

Rodzaj edukacji	Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Środki dydaktyczne
Spoleczna	<p>1. Zabawa „Telegram” – nauczyciel prosi dzieci o wyklaskanie swojego imienia z podziałem na sylaby. Po ustaleniu liczby sylab wszystkich imion, nauczyciel wyjaśnia przebieg zabawy.</p> <p>Nauczyciel uderza w bębenek w przerwie muzyki. Jego uderzenia będą telegramem do dzieci, których imię składa się z tylu sylab, ile było uderzeń.</p>	<p>1. Każde dziecko klaszcząc, sylabizuje swoje imię. Pozostałe dzieci liczą, ile sylab ma imię kolegi.</p> <p>Zadaniem dzieci będzie poruszanie się po sali w rytmie muzyki. W czasie przerwy w muzyce mają kucnąć i słuchać, ile razy nauczyciel uderzy w bębenek – do kogo jest telegram. Jeżeli dzieci usłyszą dwa uderzenia – wstają te, których imię składa się z dwóch sylab, jeżeli usłyszą trzy uderzenia – wstają te, których imię składa się z trzech sylab itd.</p>	Bębenek.
Przyrodnicza	<p>2. Zabawa „Balonik”. Nauczyciel rozdaje każdemu uczniowi po jednym baloniku, po czym wykonują w kolejności: – nadmuchiwanie balonów, wypuszczenie z rąk i obserwowanie, co się z nimi będzie działo, – następnie ponowne nadmuchiwanie, skierowanie wylotu balonika na twarz i wypuszczenie powietrza, – ponowne nadmuchiwanie i zawiązanie.</p> <p>3. Rozmowa kierowana na temat przeprowadzonej obserwacji. Nauczyciel zadaje uczniom pytania, np.: – czym nadmuchaliśmy baloniki i dlaczego wyleciały z naszych rąk?</p>	<p>2. Uczniowie stają w kręgu i dmuchają w otrzymane baloniki, a następnie wypuszczają je z rąk.</p> <p>3. Uczniowie starają się odpowiadać na zadawane przez nauczyciela pytania.</p>	Baloniki dla każdego dziecka.

Zestaw scenariuszy

	<p>– dlaczego balony spadły na podłogę? – co czuliście na twarzy po puszczeniu wylotu balonika? – jaki był balon po napełnieniu go powietrzem? – gdzie może być jeszcze zamknięte powietrze?</p> <p>4. Nauczyciel wraz z dziećmi przeprowadza doświadczenia w celu znalezienia odpowiedzi na nurtujące uczniów pytania.</p> <p>Wnioski wyciągnięte z przeprowadzonych doświadczeń zapisywane są na tablicy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Powietrze jest bezbarwne, bezwonne i nie ma smaku. 2. Można zobaczyć powietrze w postaci bąbelków. 3. Z powodu braku dostępu powietrza zgasła świeczka. 4. Powietrze jest nam potrzebne do oddychania. Tylko przez chwilę można nie oddychać. 5. Balon z powietrzem wyraźnie przeważa wagę, czyli jest cięższy od pustego. 6. Powietrze wprawione w ruch porusza piłeczki. <p>Uczniowie przepisują do zeszytu wszystkie wyciągnięte wnioski z przeprowadzonych doświadczeń.</p>	<p>4. Doświadczenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jakie jest powietrze? Uczniowie dmuchają baloniki i wypuszczając z nich powietrze, starają się określić jego zapach, kolor i smak; • czy powietrze można zobaczyć? Do słoika z wodą nauczyciel wrzuca małe jabłko. Gdy jabłko tonie, pojawiają się pęcherzyki, co potwierdza istnienie powietrza; • czy powietrze jest potrzebne? Nauczyciel zapala dwie świeczki. Jedną zakrywa słoikiem. Po pewnym czasie świeczka gaśnie, a druga, odkryta, nadal się pali; • do czego powietrze jest jeszcze potrzebne? Uczniowie próbują wstrzymać oddech jak najdłużej; • czy powietrze można zważyć? Uczniowie wykonują prowizoryczną wagę – przewiązują ołówek wstążką, aby nie przechylał się na boki. Następnie do jednego końca ołówka przywiązują balon nienadmuchany, a do drugiego nadmuchany; • czy powietrze może się poruszać? Uczniowie otrzymują po jednej piłeczce ping-pongowej. Swoje ławki przedzielają kreską na pół. Ich zadaniem jest przepchnąć piłeczkę, dmuchając na stronę kolegi. 	<p>Balonik.</p> <p>Jabłko, słoik z wodą.</p> <p>Dwie świeczki, słoik.</p> <p>Ołówek, wstążka, balony.</p> <p>Piłeczki ping-pongowe.</p>
--	--	--	---

Zestaw scenariuszy

	<p>5. Zabawa ruchowa „Pęcherzyki powietrza”.</p> <p>6. Nauczyciel przekazuje uczniom do wykonania kartę pracy.</p>	<p>5. Uczniowie tworzą dwa koła, każde z nich kręci się w innym kierunku w rytmie muzyki. Gdy muzyka cichnie, dzieci rzucają do siebie woreczek w tym samym kierunku, w jakim poruszały się dzieci w kole.</p> <p>6. Zadaniem uczniów jest pokolorowanie przedmiotów, które poruszają się dzięki wiatrowi, i poprawne ich podpisanie.</p>	<p>Woreczek.</p> <p>Załącznik 1</p>
Muzyczna	<p>7. Zabawa muzyczno-rytmiczna „Gdzie ukryło się powietrze?” Uczniowie otrzymują instrumenty muzyczne – flety, piszczałki, tuby oraz przedmioty: baloniki, gwizdki, worki foliowe, butelki. Nadmuchując otrzymane przedmioty, mają wydobyć z nich różne dźwięki. Później dobierają się parami i próbują zagrać wymyśloną wspólnie melodię.</p> <p>8. Nauczyciel zawiesza plansze z instrumentami dętymi. Rozmowa na temat instrumentów dętych: – jakie są rodzaje instrumentów dętych? – co jest niezbędne, aby z tych instrumentów wydobyć dźwięki? Podsumowanie zabawy – wyciągnięcie wniosku, że dzięki wdmuchiwanemu powietrzu instrumenty muzyczne i różne przedmioty wytwarzają dźwięki, które mogą układać się w melodię.</p> <p>9. Muzyczna karta pracy.</p>	<p>7. Uczniowie nadmuchują otrzymane przedmioty i wydobywają z nich różne dźwięki. Później dobierają się parami i próbują zagrać wymyśloną wspólnie melodię</p> <p>2. Uczniowie wysłuchują nagranych dźwięków instrumentów dętych z płyty CD.</p> <p>9. Zadaniem uczniów jest wycięcie i dobranie podpisu do odpowiedniego instrumentu dętego.</p>	<p>Instrumenty, baloniki, worki, gwizdki, butelki itp.</p> <p>Plansza, CD z nagraniem dźwięków instrumentów dętych</p> <p>Załącznik 2.</p>
Przyrodnicza	<p>10. Uświadomienie uczniom jeszcze jednej ważnej funkcji powietrza – przenoszenia fal dźwiękowych, dzięki czemu słyszymy te wszystkie odgłosy z bliska i z daleka.</p>	<p>10. Swobodne wypowiedzi uczniów na temat: dlaczego słyszymy różne dźwięki?</p>	

Zestaw scenariuszy

Muzyczna	11. Zabawa muzyczno-ruchowa „Powtórz rytm”. Nauczyciel każdemu dziecku daje instrument.	11. Zadaniem dzieci jest odtworzenie podanego rytmu na swoim instrumencie.	Instrumenty.
Polonistyczna	13. Wykonanie karty pracy.	13. Uczniowie otrzymują kartę pracy. Mają ułożyć z rozspanych wyrazów poprawne zdania i zapisać je w liniaturze.	Załącznik 3.
Zdrowotna	14. Zabawa ruchowa „Zabawy z powietrzem”.	14. Uczniowie wykonują z kolorowego papieru wachlarze, którymi wachlując, mają utrzymać piórka w „górze” jak najdłużej. Później zamiast piórek otrzymują nadmuchane baloniki i grając wspólnie z kolegami, nie mogą ich upuścić na podłogę.	Papierowe wachlarze, piórka, baloniki.
Plastyczna	15. Praca plastyczna – „Powietrzem malowane”. Nauczyciel rozdaje każdemu uczniowi trzy małe słóiczki, które napełnia wodą. Do każdego nauczyciel wkrapia po kilka kropli płynu do mycia naczyń. W wodzie z płynem dzieci rozpuszczają dowolne kolory farb. Następnie słómką wdmuchują powietrze do słóczków, powodując wytwarzanie się dużej ilości bąbelków, które następnie przenoszą na kartkę, tworząc dowolny obraz.	15. W otrzymanych słóczkach z wodą i płynem dzieci rozpuszczają dowolne kolory farb. Następnie słómką wdmuchują do słóczków powietrze, powodując wytwarzanie się dużej ilości bąbelków, które następnie przenoszą na kartkę, tworząc dowolny obraz. Wystawa i ocena prac.	Słóiczki, słomki, płyn do mycia naczyń.

* Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 maja 2014 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół. Załącznik nr 2, s. 10.

Bibliografia

Zabawy muzyczno-rytmiczne, [w:] *Zanim będziesz uczniem*, J. Kopała, E. Tokarska, Edukacja Polska, Warszawa 2010.

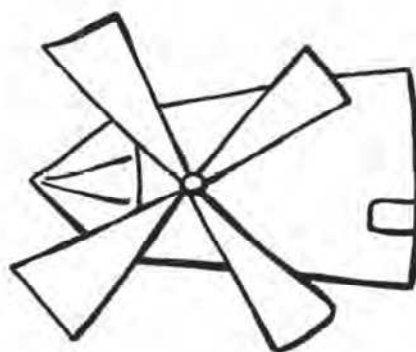
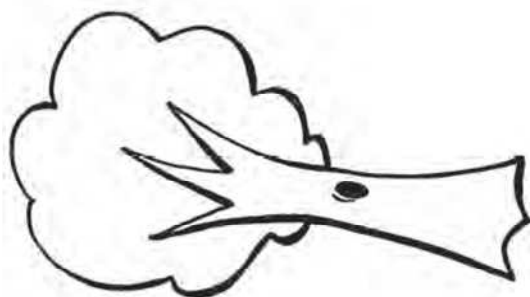
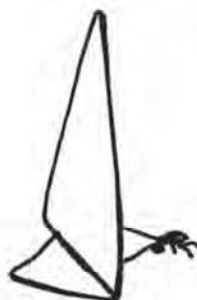
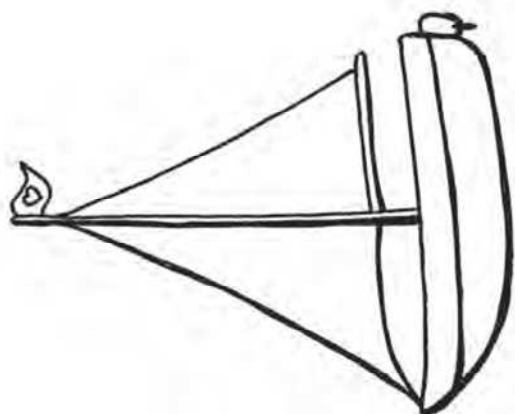
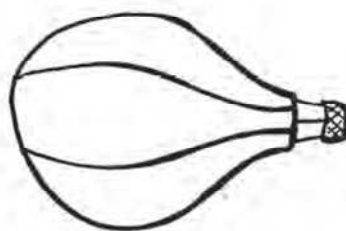
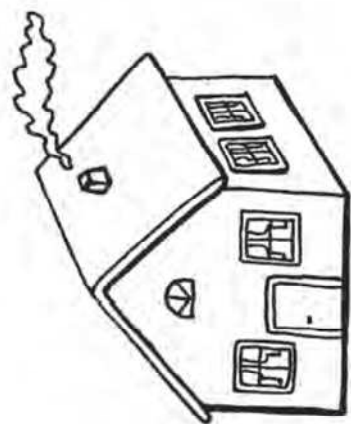
Busa E., Bigazzi R., *Podręcznik eksperymentów*, Jedność, Kielce 2008.

Brown S. Ed., *Robimy eksperymenty*, K.E. Liber, Warszawa 2005.

Załącznik 1.

Pokoloruj przedmioty, które poruszają się dzięki wiatrowi. Podpisz je poprawnie

Zestaw scenariuszy

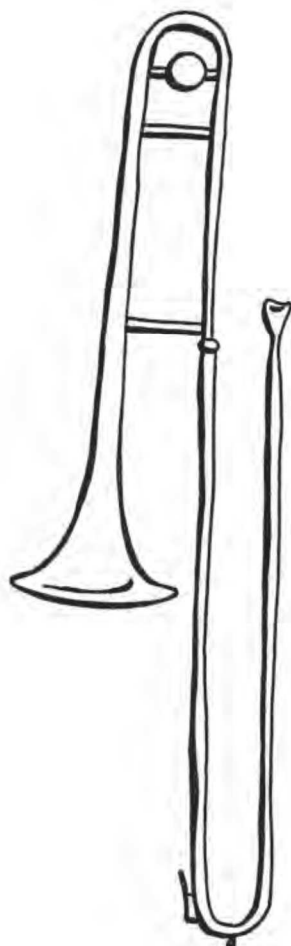

Zestaw scenariuszy

Załącznik 2.

Wytnij kartoniki z nazwami instrumentów i przyklej je pod odpowiednimi instrumentami dętymi.

Flet	Akordeon	Trąbka	Puzon	Fagot
------	----------	--------	-------	-------

Zestaw scenariuszy

Załącznik 3.

Ułóż zdanie z rozsypanych przez wiatr wyrazów i zapisz je w liniaturze.

Powietrze

jest

bezbarwne,

bezwonne,

ma

i smaku.

nie

można

Nie

żyć bez

powietrza.